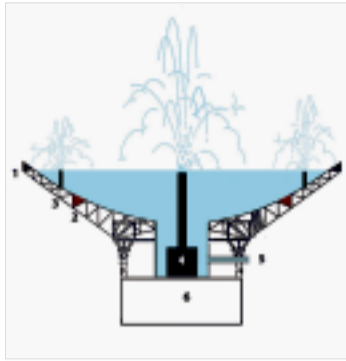

Kunstakkurat nå

USTABILE KUNSTNERE har en selvsagt plass i kulturhistorien. Den ustabile *kunsten* har derimot fått begrenset oppmerksomhet. Heldigvis tar kulturhovedstaden Stavanger ansvar; 15. november åpner Article 08 – Biennale for elektronisk og ustabil kunst. Her blir det ifølge reklamen både

«kunst som aktiviserer uvanlige kontekster og referanser» og «kunst som ikke er knyttet til statiske objekter».

Av særlig interesse for de rojalt innstilte er trolig Amanda Steggels konferanseinnlegg «Prototype of an Electromagnetic Fountain». Hørte vi lysfontene?

SITATET

Til jul kan du realisere drømmen om å samle hele offentlig sektor i ett forbund

Klassekampen favner hele folkets juleønsker i sin omtale av det nye brettspillet «1. mai- Fagforeningsspillet»

BILDET

ET KRISETEGN? Ikke nok med at «kvinnemagasin» Dagbladet anmelder pornofilm - ærverdige Norlis antikvariater i Oslo har flyttet herrebladene fra under disken og ut i vinduet. Foto: Elin Høyland

Stup (pressens studiepermisjonsordning) er opprettet i samarbeid mellom Norsk Journalistlag og Mediebedriftenes Landsforening. Stup finansierer etter- og videreutdanning for journalister og redaktører og har 4600 medlemmer. Frilansere har en separat ordning.

Stup står nå foran en stor omlegging og utvidelse av tilbudet. Vi utlyser derfor en nyopprettet stilling som

STUP-LEDER

Stup-leder skal være Stups ansikt utad, aktivt markedsføre Stup for medlemmer og kurstilbydere, utarbeide nye kurstilbud i samarbeid med utdanningsmiljøer og kursarrangører. Stillingen medfører budsjettsansvar.

Vi søker en utadvendt person med bred kunnskap om mediebransjen. Høyere utdanning er en fordel. En del reising må påregnes.

Den vi ansetter vil selv være med på å utvikle denne spennende stillingen i et utfordrende arbeidsfelt. Arbeidssted vil være i Njs lokaler i Oslo sentrum.

Vil du vite mer?

Kontakt Stups styreleder Teddy Madsen på teddy.madsen@vg.no eller 905 64 645 eller Astrid Dalehaug Norheim på astridnor@vl.no eller 986 24 988

Kortfattet søknad med CV sendes teddy.madsen@vg.no innen mandag 17. november.

Ord for dagen

DENNE SIDENS språkspaltist Stein B. Hauglid advarte igår mot bruken av svartmalende adjektiver i beskrivelsen av finanskrisen. Etter «blodbad» og «massakre» kan det fortsatt bli verre, påpekte Hauglid, og hva skal vi skrive da? Svaret kom fra Lloyd's List, der George Economou i selskapet Dryships mener krisen i tørrlastmarkedet kan sammenlignes med «detonasjonen av en atombombe».

Hedensk bak gitter

HEDNINGRELIGIONEN er i vinden i britiske fengsler, melder Reuters. I tillegg til arbeidsfri på Halloween, får de 328 hedenske fangene ha en kappe – dog uten hette – og en bøylig kvist til bruk som tryllestav. Naken gudedyrkelse – kjent som «himmekledning» – er imidlertid ikke tillatt.

Det ville vel de andre fangene regnet som en urimelig ekstrastraff.

Norsk Obama?

I Europa ville ikke Obama nådd like langt som i USA, uttaler Oddvar Akhenaton de Leon og Erik Solheim til NRK. Uttalelsen er historieløs og bygget på misforståelser.

KULTUR BJØRN GABRIELSEN

Det er lite som kan fylle en med samme fremtidsoptimisme og utviklingstro som å observere den ufattelig varierte kulturelle bakgrunnen hos den akademiske og kulturelle eliten i USA.

Den ganske nye amerikanske refleksjonen med å alltid introdusere seg ved å stave navnet sitt, selv i uformelle situasjoner som når man håndhilses over et koldtbord, reflekterer at intet opphav lenger kan bli tatt for gitt.

Oddvar Akhenaton de Leon i Organisasjon mot offentlig diskriminering og utviklingsminister Erik Solheim har latt seg beruse av denne fargerikheten, særlig representert ved

Barack Obamas suksess, og uttaler til NRK at det ikke lar seg gjøre å forestille seg en europeisk parallell.

Solheim sier at «Det er langt frem til noen sentral europeisk nasjon, inkludert Norge, får en statsminister eller president som enten er svart i huden, muslim eller tilhører et mindretall.»

Særlig historisk er uttalelsen ikke. Benjamin Disraeli var Storbritannias statsminister i 1868 og fra 1874 til 1880. Léon Blum var statsminister i Frankrike i to omganger på 1930-tallet, og Bruno Kreisky var kansler i Østerrike fra 1973 til 1980. Solheim og de Leon har altså følgende alternativ: De må revurdere europeeres vilje til å la minoriteter nå frem, eller de må bortdefinere jøder som en minoritet. Men tenk at Kreisky kunne bli kansler i Østerrike, bare noen tiår etter Holocaust! Dette sier sitt om hvor plastisk og betinget rasefanatismen er, selv i Europa, selv i Østerrike.

Frankrikes nåværende statsminister er barn av en ungarsk og en gresk innvandrer. Frankrike må da sannelig kunne kalles en sentral europeisk nasjon, og hvis ikke gresk-unga-

MINORITET. Hadia Tajik ligger bedre an til å bli statsminister enn de fleste på hennes alder. Foto: Øyvind Elvsborg

FOR 50 ÅR SIDEN

Det har meldt seg nok en verdensrekordholder i rockehjulsporten, denne gangen i Finland. Det er den 13 år gamle Matti Olkinuora, som hevder å inneha rekorden med 18 012 omdreininger rundt hoften på to timer og 51 minutter etter noen dagers trening.

Både Matti og hans eldre og yngre konkurrenter i andre land later til å ha glemt at da denne sporten slo igjennom i Norge i fjor vår, foretok norske skolebarn både 20 og 30 tusen omdreininger med det smekre rockehjulet.

5. november 1958

rere i Frankrike er en minoritet, er det vanskelig å forestille seg hvem som er det.

Går man lenger bak i historien og forbi demokratiene, har man korsikaneren Napoleon og georgieren Stalin. At disse ble statsledere er like oppsiktsvekkende som at en fra Færøyene skulle kuppet det danske kongehuset. Allikevel gjøres det sjelden store poeng av disse mennenes opphav. Selv med dagens spenning i Kaukasus anklages ikke Georgia for kommunisttidens gulag og sultkatastrofer.

Det kan argumenteres at i alle eksemplene som er blitt trukket frem her har det tross alt dreiet seg om menn med en noenlunde lys hudfarge. Men dette vil være å undervurdere viljen hos mennesker til å se

«rasemessige» særtrekk når det passer seg. Spør en same.

Det merkelige ved rasebegrepet er hvor lite konstant det er. Hvem kjenner egentlig nasjonaliteten til foreldrene til Nadia Hasnaoui, Kari Jaquesson, Maria Mena eller Johan Golden? I kraft av å være kjendiser, oppfattes de ikke som annet enn nordmenn.

Farge og opphav spiller en rolle når det passer omverdenen. Tommy Sharif og Samsaya omtales som norske mye lettere enn brødrene Rasool.

I den amerikanske valgkampen har vi vært vitne til at en hvit millionær i syttiårene har anklaget en svart mann for å være elitist. Enda så absurd og direkte komisk dette kan virke, finnes det et poeng her, nemlig

at rase, både i USA og Europa, i bunn og grunn er mindre avgjørende enn klassetilhørighet.

Hadde et av partiene i USA nominert en kandidat med arbeiderklasseutseende, arbeiderklassepråk og arbeiderklasseverdier, ville dette vært langt mer oppsiktsvekkende enn å nominere en advokat med en afrikansk far. En redneck i Det hvite hus ville vært en større revolusjon enn Obama.

Det er dette forholdet mellom klassetilhørighet og etnisk opphav som gjør at mens mange mørkhudede utvilsomt utsettes for rasisme i Norge, er det samtidig svært få jevnaldrende som har bedre utsikter til å bli statsminister enn Hadia Tajik.

Man lever i en merkelig verden når Dagens Næringsliv må belære Erik Solheim om betydningen av klassetilhørighet, om de nådeløse mekanismene som brukes overalt for å avskjære det fattigste skiktet fra en offentlig rolle i samfunnet.

Mens åpenbar rasisme er glidd ut av amerikansk mainstreamunderholdning, er det fremdeles akseptert å drive gjøn med «trailer trash». Man kan si «harrytur» på norsk om folk som aldri kommer til å dukke opp på avisenes kultursider, men å bruke et tilsvarende ladet ord om pilgrimstur til Mekka ville vært helt utenkelig. Dansebandplater som selger i titu-

■ **MINORITET. Motstanderne fremstiller Barack Obama – her omgitt av Secret Service-agenter – som liberal elitist.**
Foto: Ørjan F. Ellingvåg

senvis vies mindre oppmerksomhet enn debutromaner som selger i tre hundre eksemplarer. Det er et interessant tankeeksperiment å se for seg hva som ville skjedd hvis Saera Khan hadde prøvd å skjule utgifter til pianotimer eller økonomiundervisning i stedet for lavkulturens spåkvinner.

I Norge er det egentlig ikke så enkelt som at «arbeiderklassen» defineres av danseband, svensketurer, frossenpizza og ekteskap mellom fetter og kusine. I jaktlag, på turisthytter, i maratonløp og i Operaen kan man faktisk møte mennesker med svært forskjellig bakgrunn.

Men tar man et blick på hvem som vasker kontorer og leverer aviser i dette landet, kan det ikke være tvil om at det er et stort sammenfall mellom dem som er mørke i huden og de lavestlønnede lønnsarbeiderne. Får man valget mellom utdanning og en godt betalt jobb på den ene siden, og lys hud på den andre, ser man med en gang hvem som diskrimineres mest.

Bjørn Gabrielsen er litteraturanmelder og kommentator i Dagens Næringsliv.

Navn:
Terje A. Helweg
Alder: 71
Stilling:
Redaktør i
Jazzradioen

PÅ NATTBORDET

– Ja, hvis du velger å fortsette her, så må jeg altså først informere om at jeg er en veldig dårlig leser. Jeg har gjennom et langt samliv fått stadig kjeft av min kone for dette.

– **Hva skyldes det at kvinner er bedre enn menn?**

– Det kan du spørre om, men hun er ekstrem, altså. Det er ikke grenser for hvor mange hyllemeter vi burde hatt hjemme.

– **Men alt du vet om jazz! Det må da være mange bøker som ligger og lurer i bakgrunnen.**

– Min kunnskap om jazz er nok ikke så stor som folk vil ha det til. Men jeg hadde fordelene av å vokse opp i et jazzinteressert hjem, så vi gikk på Big Chief og slike ting, det var der vi møttes og der vi var.

– **Den amerikanske forfatteren Kurt Vonnegut har en hovedperson som vokser opp i et hjem der jazzlegendene stikker innom hele tiden. Det er lange kvelder med røyk, sprit og sagnomsuste jam sessions. Men så viser det seg at moren hele tiden trodde dette var farens venner, mens han hele tiden trodde det var hennes venner og ingen skjønner hvordan det hele startet. Og musikerne kastes ut.**

– He he. Javel, javel. Jeg fikk ellers en bok som jeg begynte på, av en forfatter med dobbelt navn. Den virket interessant nok men så var den på nynorsk, og da ga jeg opp.

– **Hm ... dette er jo selve nattbordsleken det, vet du. Dobbeltnavn, nynorsk ...**

– Ellers er jeg veldig glad i aviser.

– **Noen favoritter?**
– Favoritt og favoritt. Vi får Aftenposten morgen og kveld, VG og Dagbladet leser jeg ikke så mye. Og så har jeg fått beskjed av sjefen at jeg må lese Dagens Næringsliv.

– **For en klok og forstandig mann.**
– Jeg leste en bok av Tove Nilsen for litt siden, som utspiller seg på Kreta. Den er skrevet for en stund siden, men hun får godt frem stemningen, smilene og gjestfriheten der.

– **Hvis din kone skulle tvinge deg til å lese en bok, hvilken ville det vært?**

– Nei, der ser du hvor dårlig jeg følger med. Jeg er sannelig ikke sikker.

– **«Drageløperen»?**
– Den har jeg selvfølgelig fått servert, men det var for mange vanskelige navn.

MINORITET. Det er vanskelig å se hvem som er i minoritet om ikke Nicolas Sarkozy er det. Foto: AP/Scanpix

■ E-post: etterbors@dn.no Kontaktpersoner: Trygve Aas Olsen trygve.aas.olsen@dn.no og Ane Farsethås ane.farsethas@dn.no

■ DN betinger seg retten til å lagre og utgi alt stoff i elektronisk form, også gjennom samarbeidspartnere, og til å forkorte innlegg.

■ Bidrag som ikke er bestilt, honoreres ikke. **Hovedinnlegg/kronikk:** Maks 4000 tegn (cirka 700 ord). **Underinnlegg/replikk:** Maks 1000 tegn (cirka 200 ord).

Dagens Næringsliv

Dagens Næringsliv
Grev Wedels plass 9,
Postboks 1182 Sentrum,
0107 Oslo

REDAKSJONEN etter kl. 16.30

Desken: 22 00 11 00

EtterBørs: 22 00 13 55

Feature: 22 00 13 51

Finans: 22 00 13 64

Foto: 22 00 13 07

Livsstil: 22 00 13 69

Nyhetsjef: 24 10 14 30

Næringsliv/IT: 22 00 13 74

Politikk/økonomi: 22 00 13 93

Utenriks: 22 00 13 65

REDAKSJONER UTENFOR OSLO

Bergen: 55 33 62 10

Kristiansand: 38 07 13 00

Stavanger: 51 85 81 11/13

Trondheim: 73 80 89 20

Tromsø: 77 66 56 65

REDAKSJONER UTENLANDS

Brussel: +32 47 3510 842

Kundeservice 800 41 055

Bangkok: +66 7622 5970

New York: +1 212 317 4838

Stockholm: +46 8 573 652 24

TELEFAKS OSLO

Abonnement: 22 00 10 60

Administrasjonen: 22 00 10 10

Annonse: 22 00 10 70

Løssalg: 22 00 10 30

Redaksjonen: 22 00 11 10

TELEFAKS UTENLANDS

Bangkok: +66 762 34580

Stockholm: +46 8 736 30 06

TELEFAKS UTENFOR OSLO

Bergen: 55 31 65 92

Kristiansand: 38 07 08 30

Stavanger: 51 85 81 10

Trondheim: 73 80 89 02

Tromsø: 77 66 56 78

E-POST

annonse@dn.no

kundeservice@dn.no

redaksjonen@dn.no

www.dnavis.no